

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKE SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 022774 19 Uvp
Banjaluka, 20.05.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudija Edine Čupeljić, predsjednika vijeća, Božane Vulić i Smiljane Mrše, članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Zdravke Čučak, u upravnom sporu po tužbi M. J. iz D. D., opština P. (u daljem tekstu tužilac), koga zastupa punomoćnik mr. Lj. J., advokat iz P., protiv rješenja broj 08.021/560-157/16 od 20.02.2018. godine tuženog Ministarstva ... R. S., u predmetu ostvarivanja prava na naknadu štete nastale u periodu ratnih dejstava, odlučujući o zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 022774 18 U od 28.01.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 20.05.2021. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom uvažena je tužba i poništen osporeni akt kojim je odbijen prigovor tužioca izjavljen protiv zaključka Pravobranilaštva Republike Srpske, Sjedište zamjenika B. broj Un-468/09 od 22.03.2016. godine. Tim zaključkom odbačen je zahtjev tužioca za naknadu štete, kao neblagovremen.

Uvaženje tužbe sud obrazlaže stavom da je tuženi pogrešno postupio kada je osporenim aktom podržao stav prvostepenog organa da je zahtjev tužioca za naknadu nematerijalne štete nastale u periodu ratnih dejstava koji je tužilac podnio 22.05.2009. godine, podnesen izvan roka propisanog odredbama Zakona o ostvarivanju prava na naknadu materijalne i nematerijalne štete nastale u periodu ratnih dejstava od 20. maja 1992. do 19. juna 1996. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 103/05, 1/09, 49/09 i 118/09, u daljem tekstu: Zakon). To što je zahtjev tužilac podnio dana 22.05.2009. godine u vrijeme kada je članom 7. Zakona kao krajnji rok za podnošenje zahtjeva ove vrste bio 28.02.2007. godine, ne utiče na obavezu prvostepenog organa da u vrijeme odlučivanja o tom zahtjevu dana 22.03.2016. godine primjene odredbe kojima je izmijenjen Zakon (član 7. postao član 5.) i navedeni rok produžen do datuma 28.02.2010. godine. Bez osnova je navod tuženog da taj novi rok nije relevantan za tužioca i ovu upravnu stvar, jer je za odlučivanje u ovoj upravnoj stvari mjerodavno pravo, odnosno u primjeni Zakon koji je bio na snazi u vrijeme rješavanja zahtjeva, a kojim je kao krajnji rok za podnošenje zahtjeva propisan 28.02.2010.

godine, iz kojeg razloga proizlazi da je nepravilno zaključak da je zahtjev tužioca neblagovremen.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude tuženi pobija njenu zakonitost ukazujući da je sud pogrešno primijenio odredbe Zakona koja se ogleda u stavu suda da prilikom odlučivanja o zahtjevu tužioca za naknadu štete ima mjesta primjeni odredbe člana 11. kojim je izmijenjen Zakon i kojim je propisano da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Republike Srpske. Izmjene su objavljene u „Službenom glasniku Republike Srpske“ broj 118/09, dana 31.12.2009. godine, te stupile na snagu nakon osmog dana od dana objavljivanja, odnosno 09.01.2010. godine, iz kojeg razloga su te izmjene mogle proizvoditi pravne posljedice tek od 09.01.2010. godine do 28.02.2010. godine. Materijalnim propisom nije propisano da se izmjene i dopune predmetnog Zakona primjenjuju retroaktivno i na zahtjeve koji su podneseni u periodu od 01.03.2007. pa do 09.01.2010. godine, odnosno da se primjenjuje onaj zakon koji je važio u vrijeme donošenja prvostepene odluke. Na način na koji sud tumači navedene izmjene u pobijanoj presudi stvorila bi se pravna nejednakost u odnosu na zahtjeve koji su rješavani u zakonom predviđenom roku i na zahtjeve koji su rješavani stupanjem na snagu izmjena i dopuna Zakona od 31.12.2009. godine. Predlažu da se zahtjev uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno odlučivanje ili pobijana presuda preinači na način da se tužba odbije.

U odgovoru tužilac osporava navode zahtjeva i ukazuje da u izmjenama i dopunama Zakona nije izričito rečeno da će se na postupak za ostvarivanje prava na naknadu štete, pokrenut do dana stupanja na snagu ovih izmjena zakona, okončati po propisima koji su bili na snazi u vrijeme pokretanja postupka. U nedostatku takvog pravila ima se primijeniti pravilo važenja propisa u momentu rješavanja ili pravilo povoljnijeg propisa za stranku. Predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, na osnovu odredbe 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 u daljem tekstu ZUS), odlučeno je kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz podataka spisa proizlazi da je tužilac zahtjev za ostvarivanje prava na naknadu štete nastale u periodu ratnih dejstava podnio dana 22.05.2009. godine, u vrijeme kada je na snazi bila odredba Zakona (tada član 7.) koja je za podnošenje zahtjeva ove vrste nesporno propisivala kao krajnji rok datum 28.02.2007. godine. Takođe nije sporno da bi predmetni zahtjev tužioca mogao biti odbačen kao neblagovremen da je prvostepeni organ o istom odlučio u roku propisanom odredbom člana 206. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 13/02-66/18, u daljem tekstu: ZOUP), kao što nije sporno ni to da prvostepeni organ nije postupao po predmetu sve do dana 22.03.2016. godine kada su na snazi izmjene relevantne odredbe Zakona (član 7. je postao član 5.) kojim je za podnošenje ove vrste zahtjeva rok produžen do datuma 28.02.2010. godine.

Pravilnim tumačenjem ove odredbe člana 5. Zakona koja je u pravni sistem uvela novi rok za podnošenje ove vrste zahtjeva, odnosno faktički produženje ranije propisanog roka sa 28.02.2007. na 28.02.2010. godine, jasno je da je ta izmijenjena odredba primjenjiva na slučaj tužioca, jer sa otvaranjem novog roka za podnošenje

zahtjeva ove vrste, svi ranije podneseni zahtjevi o kojima nije odlučeno, kakav je upravo slučaj tužioca, smatraju se blagovremenim i o njima se ima odlučiti u skladu sa pravilima propisanim odredbama Zakona.

Proizlazi da je prvostepeni organ, pogrešno postupio kada je zahtjev tužioca odbacio kao neblagovremen, a time i tuženi kada je osporenim aktom odbio prigovor tužioca izjavljen na taj zaključak, a u kojem je tužilac osnovano ukazao na navedene nezakonitosti, koje su otklonjene pobijanom presudom.

Kod takvog stanja stvari, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi nije ostvaren nijedan razlog njene nezakonitosti predviđen u odredbama člana 35. stav 2. ZUS, iz kojeg razloga se zahtjev tuženog odbija, a na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Edina Čupeljić